

Een tijd geleden publiceerde het Franstalige magazine *Références*, dat gespecialiseerd is in werkaanbiedingen voor dynamische jonge kaderleden, een lang artikel: "De oorzaak van de Egyptische revolutie is de versperde arbeidsmarkt". Het artikel leert ons dat 75 % van de jonge Egyptenaren hoger onderwijs, hoger secundair of hoger beroepsonderwijs hebben genoten.

Het besluit van dit magazine, dat meestal weinig aandacht biedt aan sociale revoltes, was dat de combinatie van hoog opgeleide jongeren met massale werkloosheid tot niets anders kan leiden dan tot explosieve situaties op sociaal vlak. Kan dat ook bij ons? De « duizend euro » generatie

Het weekblad *Moustique* publiceerde begin mei een dossier gewijd aan de min 30-jarigen die in Europa de preciaire contracten verzamelen. Wat zij gemeen hebben is een diploma en een ferme dosis plantrekkerij.

Onder de ondervraagde jongeren bevindt zich een vertaalster die een vaste betrekking zoekt nadat zij gedurende drie jaren een reeks baantjes heeft verzameld: na de wachttijd werkte zij gedurende twee maanden als receptioniste als uitzendkracht, na vervolgens enkele maanden werkloosheid kon zij opnieuw aan de slag als ontvangsthostess op de Heyzel tijdens het vakantiesalon en Batibouw in het kader van opeenvolgende interim-contracten, daarna kon zij privéles geven, samen met zwartwerk in de horeca voor enkele uren per dag, ook tijdens het weekend. Een andere is informaticus en rijgt de stages en de contracten van enkele maanden bij kleine onderaannemers aan elkaar.

Men noemt hen de "de generatie van de 800 euro" in Griekenland, "generazione 1.000 euros" in Italië, de "mileuristas" in Spanje. 50 euro, nog 50 euro, dan nog eens 50 euro: het is iedere maand een wedloop om geld voor de huur en de dagelijkse uitgaven te vinden. Niet gemakkelijk om grootse toekomstplannen te hebben onder deze omstandigheden. Een universeel gegeven

De werkonzekerheid bij de min 30-jarigen is vandaag een universeel gegeven. In de Verenigde Staten, waar elk jaar 7.000 à 8.000 studenten voltijds stage lopen bij Disney World en zij meer dan de helft van het personeel uitmaken. In Portugal waar 296.000 werknemers twee of meer banen cumuleren om de eindjes aan elkaar te knopen. In Kroatië waar de werkloosheidsgraad bij de jongeren 30,7 % bereikt (35 % bij de jonge vrouwen) en waar 30 % van de werkgevers "stages" aanbieden i.p.v. contracten. In Groot-Brittannië waar de neoliberale politiek zoals ze tussen 1997 en 2007 gevoerd werd door Tony Blair, de mensen in een ontzaglijke onzekerheid heeft gestort.

De onzekere evolutie van de arbeidsvoorwaarden voor de jongeren en de verspreiding van deze

goedkope arbeidskrachten, brengen grote moeilijkheden mee om zich te organiseren in vakbonden en te vechten tegen de extremere vormen van uitbuiting. Natuurlijk worden er ook overwinningen geboekt, zoals deze van Keri Hudson, één van de eerste stagiaires in het Verenigd Koninkrijk die via het gerecht de erkenning van haar werknemersstatuut heeft bekomen. Maar dit is een druppel op een hete plaat. Van overuitbuiting naar revolte

De omstuimige beweging van de "verontwaardigde Spanjaarden" die enkele weken massaal de openbare ruimte bezetten, is de eerste manifestatie van een globale revolte, onder impuls van tienduizenden jongeren zonder toekomst, om de overuitbuiting aan te klagen. Het is niet uitgesloten dat deze beweging zich internationaal uitbreidt: de algemene toestand van jongeren op de arbeidsmarkt is nu eenmaal catastrofaal.

Natuurlijk dient deze strijd nog verbonden te worden met de werknemers die wel onder een arbeidsovereenkomst werken, die georganiseerd zijn in traditionele vakbonden waarvan de leidingen veelal capituleren. Maar de beweging van de "verontwaardigden" is een markante episode die jongeren met een onzekere toekomst aanvatten in de lange strijd die de uitgebuitenen in deze wereld moeten voeren. Van revolte tot revolutie?

Laten we niet vergeten dat de vonk die Tunesië in lichterlaaien heeft gezet, werd aangestoken door de dood door zelfverbranding door een precaire, door de politie getergde jongeling, die herleid was tot een eenvoudige straatverkoper om aan de miserie te ontsnappen. Dat deze vonk een groot deel van de bevolking in actie heeft gebracht, geïrriteerd door de arrogantie van een despotisch en maffieus regime. Dat de werknemers georganiseerd in de UGTT massaal zijn in opstand gekomen tegen hun eigen gecorrumpeerde leiders en zelf hun toekomst in handen hebben genomen om het regime omver te werpen.

Natuurlijk is vereenvoudigen gevaarlijk. Overuitbuiting leidt niet automatisch tot opstand en opstand leidt niet automatisch tot revolutie. En zelfs als een revolutionaire situatie ontstaat, leidt ze nog niet automatisch tot de omverwerping van het kapitalisme. Maar zoals Lenin zei, een overwinning van de massastrijd weegt meer door dan tien boekdelen theorie. Aldus heeft een deel van de revolterende jongeren over de gehele wereld een nieuwe markante episode van de antikapitalistische strijd ingeluid...